

Hugo Bouter

Het evangelie volgens Markus

Een overzicht

Markus

Dit evangelie is geschreven door de dienaar van resp. Paulus en Petrus: Johannes, die bijgenaamd was Markus (Hand. 12:12, 25; 15:37, 39; Kol. 4:10; 2 Tim. 4:11; Filemon 24; 1 Petr. 5:13), mogelijk vanuit Rome als tolk van Petrus; het is gericht aan heiden-christenen. Markus tekent Christus als de nederige Dienstknecht-Profeet en beschrijft op voortvarende wijze de voortgang van Zijn dienstwerk op aarde. De afstamming en de geboorte van de ware Dienstknecht ontbreken in dit evangelie, en wij vinden hier ook veel minder woorden en toespraken, maar meer Zijn *werk*. Als discipelen mogen wij ook in dit opzicht lijken op de Meester.

I. Inleiding: het begin van het evangelie van Gods Zoon (1:1-13)

'Bereid de weg van de Heer' (vs. 1-3); Johannes de Doper en Jezus (vs. 4-8); de doop van Jezus in de Jordaan (vs. 9-11); verzoeking in de woestijn (vs. 12-13).

II. Christus' dienstwerk in Galilea (1:14 - 8:26)

Begin van de dienst; de roeping van de eerste discipelen; karakter van de dienst: lering, prediking en genezing in heel Galilea (1:14-45).

Conflicten (vgl. vs. 6, 16, 18, 24) met de Schriftgeleerden en de farizeeën naar aanleiding van de volgende thema's: vergeving van zonden, eten met tollenaars en zondaars, het vasten, en de sabbat (2:1-28).

Toespitsing van het conflict: genezing op de sabbat in de synagoge; vervolgens vinden wij Hem bij de *zee*, op de *berg*, in het *huis*. Hier bereikt het conflict zijn hoogtepunt door de lastering tegen de Heilige Geest (3:1-35).

Gelijkenissen van het Koninkrijk van God voor de menigten, uitlegging hiervan echter *alleen* voor de discipelen (4:1-34).

Naar het land van de Gerasenen aan de overkant van de zee (dus buiten Israël); alleen nog individuele zegen: de bezetene, Jaïrus' dochtertje en de bloedvloeiende vrouw. Christus overwint resp. duivel, ziekte en dood (4:35 - 5:43).

Christus verworpen in Zijn vaderstad; voortzetting van Zijn dienst als de Verworpenen door de uitzending van de twaalf discipelen; de dood van de voorloper van de Messias (6:1-29).

De apostelen (6:30), en de grote Apostel en Hogepriester van onze belijdenis (6:46); eerste wonderbare spijziging; zegen voor het overblijfsel van Israël en de volken – uiteindelijk in het Vrederijk (6:30-56).

Opnieuw conflict met de farizeeën en de Schriftgeleerden (over reiniging); onderwijs aan de discipelen; zegen nu buiten Israël: de Syro-Fenicische vrouw en de doofstomme in Dekapolis. Hij maakt alle dingen wel, en verzadigt ook de menigte in de woestijn met brood (brood uit de hemel) (7:1 - 8:9).

III. De Zoon des mensen op weg naar het lijden (8:27 - 14:42)

Inleiding: de belijdenis van Petrus te midden van de discipelen; eerste aankondiging van het lijden, en Petrus' reactie; vervolgens onderwijs aan de menigte bij de discipelen: eerst het kruis, daarna de komst van het Koninkrijk met kracht; verheerlijking op de berg; opstanding en lijden van de Zoon des mensen; hoelang zal Hij nog bij dit ongelovig geslacht zijn (genezing van een maanzieke jongen)? (8:27 - 9:29).

Tweede aankondiging van het lijden; kenmerken van ons discipelschap in de tijd van Christus' verwerping: dienstbaarheid, ontvangen van de kleinen, verdraagzaamheid t.o.v. andere predikers, geen aanleiding tot vallen geven; harde harten in Judea (strikvraag over echtscheiding) en hardleerse discipelen (10:10, 13, 24, 26); het ontvangen van en het binnengaan in het Koninkrijk, het beërven van het eeuwige leven (9:30 - 10:31).

Derde aankondiging van het lijden (onderweg naar Jeruzalem); het drinken van de lijdensbeker gaat vooraf aan het zitten aan Zijn zijde in Zijn heerlijkheid; in Jericho: Bartimeüs de blinde; intocht in Jeruzalem en in de tempel, vgl. Mal. 3:1 (10:32 - 11:11).

De vijgenboom vervloekt, de tempel gereinigd. Israël terzijde gesteld en in de volkerenzee geworpen, Gods huis geopend voor de volken; confrontaties in de tempel met de leiders (de landlieden) over het gezag van Jezus, de keizerlijke belasting, de opstanding, het grote gebod, de in de hemel verhoogde Zoon van David; schijnvroomheid veroordeeld, ware godsvrucht geprezen; geen steen van de tempel zal op de andere worden gelaten; rede over de laatste dingen en de wederkomst van de Zoon des mensen: Waak dan! (11:12 - 13:37).

IV. Overgeleverd in de handen van de mensen (14:1 - 15:47)

Het plan om Jezus te doden; de zalving te Bethanië: Mij hebt u niet altijd bij u; het verraad van Judas; Pascha en Avondmaal; Petrus' verloochening voorzegd (14:1-31).

In Gethsemane de lijdensbeker aanvaard uit de hand van de Vader; gevangenneming, en vlucht van de discipelen; verhoor door de hogepriester en Petrus' verloochening; overlevering aan Pilatus: beschuldigd, ter dood veroordeeld, bespot, gekruisigd; sterven en begrafenis (14:32 - 15:47).

V. Opstanding, hemelvaart en wereldwijde prediking (16:1-20)

Het open graf: drie vrouwen en een engel; verschijning van de Heer aan Maria Magdalena; de openbaring aan twee discipelen (de Emmaüsgangers); de openbaring aan de elven en de zendingsoverdracht; opname in de hemel en medewerking bij de prediking door de verhoogde Heer (16:1-20).